

Hacı Bayram-ı Veli, 15.yüzyılda Anadolu Türk Birliğinin yeniden sağlanmasında en az politik ve askeri güçler kadar etkili olan Anadolu sufilerinin en önemlilerinden birisi.

1253'te Ankara'nın Solfasol köyünde doğdu. Asıl ismi Numan. Babası Koyunlucalı Ahmet ,annesi Fatma Hanım. Doğduğu ev restore edilmiş ve ziyaretçilere açılmış.Çocukluk yıllarından itibaren ciddi bir eğitim almış. Hacı Bayram-ı Veli gençlik yıllarında medrese eğitimi almış ve bu dönemde Tefsir, Fıkıh, Hadis, Matematik, Felsefe, Arapça, Farsça ve Edebiyat gibi çeşitli dersleri okumuş.

Numan iken nasıl Bayram oldu

Hacı Bayram-ı Veli öğrencilik hayatından sonra Ankara'da Melike Hatun isimli bir hayırseverin yaptırdığı Kara Medresede müderrislik yapmış. Medreseler günümüzün üniversite ve fakülteleriydi. Burada ders veren müderrislerin ünvanı günümüzün profesör ünvanıydı. Daha sonra zamanın ünlü din bilgini olan Ebu Hamidüddin Aksarayı (Somuncu Baba) tarafından Kayseri'ye davet edilir. Bir Halveti şeyhi olan Ebu Hamidüddin ile karşılaşması ilk defa bir kurban bayramı günü olduğu için şeyh kendisine Bayram adını verir. Bugünden sonra Numan ismi yerine Bayram ismini kullanır. Bu ziyaret esnasında Ebu

Hamidüddin Hacı Bayram-ı Veli'ye zahir ilminin ve batın ilminin derecelerini ve geleceğini manevi yolla kendisine göstererek ,ikisi arasında bir seçim yapmasını söyler ve kendisini tasavvuf yoluna girmeye, bu yolda öğrencisi olmaya davet eder. Hacı Bayram-ı Veli bu daveti kabul eder ve tasavvuf eğitimine Ebu Hamidüddin nezaretinde başlar.

Mekke Medine yollarında 3 yıl

Ardından 1394'te şeyhi ile birlikte Bursa'ya gider ve orada Çelebi Sultan Mehmet (Yeşil Medrese) medresesinde de müderrislik yapar. 1400 yılında şeyhi ile Bursa'dan ayrılan Hacı Bayram-ı Veli ; üç yıl süren Şam, Mekke ve Medine'yi kapsayan hac yolculuğuna çıkarlar.Geri döndüklerinde Ebu Hamidüddin Hazretleri çok yaşlanmıştı ve manevi emanetini Hacı Bayram-ı Veli 'ye bırakarak 20 Eylül 1412 tarihinde Aksaray'da vefat eder. Hacı Bayram-ı Veli daha sonra Ankara'ya döner. Artık yalnızca müderris değil, Hamidüddin Aksariyi'nin halifesi ve kendi adıyla anılan Bayramilik tarikatının şeyhidir.Tarikatın eğitiminin yapılması için tekke adı verilen binalara ihtiyaç vardır. Bu tekkeler yenilip içilen,yatılan, ibadet edilen yerlerdir. Yapılan danışmalar sonucunda bugünkü Ulus meydanında yüksekçe bir tepe olan eski hristiyan Ogüst mabedine bitişik şekilde 1415 senesinde Bayramilik Tarikatı tekkesinin inşaatına başlanır.

Tekke'nin ilk imamı

HACI BAYRAM VELİ

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22 - Son Güncelleme Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22

Bu tekkenin ilk imamı Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin öğrencisi ve gelecekteki damadı Eşrefoğlu Rumi hazretleridir. .Bayramilik tarikatı Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin profesör olması ve eğitim metodunu güzel uygulaması sonucu kısa zamanda büyük kitlelere ulaştırarak yayılır. Bu esnada Akşemseddin hazretleri Ankara'ya gelir Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin öğrencisi olur.

Akşemseddin'in hocası

Bayramilik yaygınlaşırken, Edirne'de Sultan II.Murad Han 1421 yılında tahta geçer. Bu tarikatın çok yaygınlaşması kimi çevrelerde korku ve kuşku uyandırır ve Hacı Bayram-ı Veli Sultan II.Murad'a şikayet edilir.Yakın geçmişte yaşanmış Şeyh Bedrettin isyanı ile kurulan hayali bağlantılar ve spekülatif benzerliklerle de kışkırtmalar yapılır. Sonuçta Hacı Bayram-ı Veli, II.Murad Han tarafından Edirne'ye davet edilir. Hacı Bayram-ı Veli öğrencisi Akşemseddin'i de yanına alarak Edirne yolculuğuna çıkar. Bu yolculuk esnasında Gelibolu'ya uğrar ve burada Yazıcıoğlu Ahmet ve Muhammed kardeşlerle görüşür onları tasavvufi yola sokar. Sultan daha ilk görüşte Hacı Bayram-ı Veli'den etkilenir ve ihbarın asılsız olduğu anlaşılır. Sultan ve vezirlerle görüşen Hacı Bayram-ı Veli onlara çeşitli tavsiye ve telkinlerde bulunur.

Eski Cami'de halka nasihat

Yaklaşık iki ay Edirne'de kalır ve bu esnada Edirne Eski Camii'nde halka va'z eder. Hacı Bayram-ı Veli 'den çok etkilenen Sultan bu büyük veliyi saygı ve sevgi içinde Ankara'ya uğurlar, O'na olan sevgisi sebebiyle müridlerini yeniden Padişah'a ihbar edilir. vergiden muaf eder. Dağ-taş herkes Hacı Bayramı Veli'nin müridi olur. "Ben Hacı Bayram-ı Veli'nin müridiyim" diyen vergi ödemek istemez. Bu haber Padişah'a ulaşır. Padişah güvendiği 2 adamını gönderir. Hacı Bayramı Veli müridlerini "önemli bir müjde vereceğim" diyerek Haymana ovasında toplar. Bir çadır kurulur. Çadırın önüne çıkar, onbinlerce mürid ve müridana hitap eder: "Rüyamda Peygamber Efendimiz müridlerini benim için kurban kes buyurdular. Şimdi kurban olmak isteyenler ya Allah diyerek çadıra adım atsınlar" Sadece genç bir delikanlı ile bir kadın içeri girer. Çadırdan feryat sesleri duyulur. Kan dışarı sızır" orada bulunanlar darmadağın olurlar. Hacı Bayram-ı Veli hazretleri: "Padişaha selam söyleyin. Benim birbuçuk müridim var. Herkesten vergi alsınlar"

İstanbul'un fethi müjdesi

Hacı Bayram-ı Veli hazretleri 1426'da tekrar Edirne'ye gider. Bugünkü tarihi Uzunköprü'nün temeli dualarla atılır. 1429'da Edirne'ye bir yolculuk daha yapılır. Bu seyahat Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin Fatih Sultan Mehmet'i gördüğü son Edirne seyahatı olur. Bu görüşme esnasında İstanbul'un Fatih tarafından feth edileceği müjdesini Sultan II.Murad'a verir.1430'da halife olarak Akşemseddin hazretleri ve Bıçakçı Ömer'i bırakarak Ankara'da vefat eder. İsmiyle meşhur cami ve yanında türbesi vardır. Hacı Bayram-ı Veli Hz.'lerinin üç kız ve beş erkek çocuğu olduğunu biliyoruz.Kızlarından sadece Eşrefoğlu Rumi ile evlenen Hayrunisa'nın ismi bilinmektedir.Oğullarının adları sırasıyla Şeyh Ahmet Baba, Ethem Baba, Baba Sultan, İbrahim

HACI BAYRAM VELİ

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22 - Son Güncelleme Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22

ve Ali'dir.

Sultan İkinci Murad Han'a Nasihatleri

Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri Edirne'den ayrılırken kendisinden nasihat isteyen Sultan İkinci Murad Han'a şöyle nasihat eder.

„-Tebean içinde herkesin yerini tanı, ileri gelenlere ikramda bulun. İlim sahiplerine hürmet et. Yaşlılara saygı gençlere sevgi göster. Halka yaklaş fasıklardan uzaklaş, iyilerle beraber ol. Hiç kimseyi küçümseme ve hafife alma. İnsanlığında kusur etme, sırrını kimseye açma, cimri ve alçak insanlarla dostluk kurma. Kötü olduğunu bildiğin hiçbirşeye ülfet etme. Sana birşey sorulursa o soruya herkesin anlayacağı şekilde cevap ver. Seni ziyarete gelenlere ilminden birşeyler öğret böylece faydalansınlar. Herkes öğrettiğin şeyi anlayıp uygulasin. Bazanda onlara yemek ikram et.İhtiyaçlarını temin et. Onların değer ve itibarlarını iyi tanı kusurlarını görme. Halka yumuşak davran, müsamaha göster..."

Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin yazdığı ilahi-zikir

Noldu bu gönlüm ,noldu bu gönlüm?

Derdü gam ile doldu bu gönlüm.

Yandı bu gönlüm, yandı bu gönlüm,

Yanmada derman buldu bu gönlüm.

Gerçi ki yandı gerçeğe yandı,

Rengine aşkın cümle boyandı.

HACI BAYRAM VELİ

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22 - Son Güncelleme Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22

Kendi de buldu kendi de buldu,

Matlabını hoş buldu bu gönlüm.

Elfakru fahri elfakru fahri,

Demedi mi alemlerin fahri.

Fakrını zikret fakrını zikret,

Mahv u fenada buldu bu gönlüm.

Sevda-yı a'zam sevda-yı a'zam,

Bana k'oluptur arş-ı muazzam.

Mesken-i canan mesken-i canan,

Olsa acep mi şimdi bu gönlüm.

Bayrami imdi bayrami imdi,

Yar ile bayram eyledi şimdi.

HACI BAYRAM VELİ

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22 - Son Güncelleme Çarşamba, 15 Mayıs 2024 23:22

Hamd senalar hamd-ü senalar,

Yar ile bayram etti bu gönlüm

KAYNAK : <http://www.milligazete.com.tr/haber/haci-bayram-i-veli-175689.htm> (03.09.2010)